

STANOVISKO ETICKÉ KOMISE UNIVERZITY KARLOVY K PODNĚTU Č. 4/23

Předkladatel podnětu:

MP

Dotčené osoby:

MV

PM

Předmět podání:

Podnět žádá o stanovisko Etické komise UK ke zprávě ombudsmanky UK ve věci nevhodného chování dotčených osob a o určení, zda byl porušen Etický kodex UK.

Děkanka FHS ve svém dopise ze dne 28. 4. 2023 č.j.: UKFHS/239001/2023 kromě jiného uvádí: „Komise (ombudsmanky) ve své zprávě, cituji, „shledala v jednání vyučujících MV a PM závažné přečiny proti Etickému kodexu UK a také projevy sexualizovaného a genderově podmíněného obtěžování a jednání.“

Ke svému podnětu přiložila předkladatelka stanovisko ombudsmanky k podnětu 1/2023, vypracované ad hoc utvořenou komisí, již ombudsmanka předsedala (dále jen „komise ombudsmanky“).

Stanoviska komise:

Etická komise UK po podrobném prostudování zprávy ombudsmanky UK k podnětu 1/2023 konstatuje, že jednáním obou akademiků - zaměstnanců FHS UK - byl porušen Etický kodex UK, a to v bodech 6.-10 části I.

Odůvodnění:

Etické komisi UK byla spolu s podnětem předložena rozsáhlá zpráva ombudsmanky, která byla výsledkem práce komise ombudsmanky, jež vedla interní šetření formou rozhovorů s ženami - studentkami - jež se měly stát obětí nevhodného a neetického chování ze strany dvou pedagogů FHS UK, jakož i s oběma nařčenými akademiky.

Etická komise UK konstatuje, že zpráva je zpracována zcela profesionálně, na vysoké úrovni, je z ní zřejmé, že komise ombudsmanky k podnětu přistoupila nestranně, s cílem „dobrat se pravdy“, aniž by samozřejmě mohla jakkoli suplovat např. činnost orgánů činných v trestním řízení.

Etická komise UK nemá žádnou možnost vést rozhovory s osobami, jichž se podnět týká, ve vztahu k ombudsmance vnímá svou roli jako roli orgánu, který s ombudsmankou může efektivně úzce spolupracovat. V případě podnětu předloženého děkankou FHS etické komisi se tato plně ztotožňuje se závěry, ke kterým došla komise ombudsmanky, a to zejména že:

„v případě obou vyučujících docházelo k: zneužívání moci, konkrétně nerovného vztahu vyučující - studující, a to za účelem uspokojování osobních zájmů jdoucích proti poslání univerzity; ignorování střetu zájmů, resp. vědomému vytváření situací střetu zájmů, které vedly k diskriminačnímu jednání se studujícími; nerespektování mravních principů a zásad, základních pravidel slušného chování a dále soukromí studujících; ohrožování lidské důstojnosti, osobní cti a dobré pověsti studujících; vyvíjení nevhodného, konkrétně sexuálního, nátlaku na studující;

a celkově k poškozování dobrého jména Univerzity Karlovy, resp. fakulty a studijního oboru OH-SD.

Jelikož o svém neetickém jednání vzájemně věděli a nesnažili se z něj vyvodit přiměřené důsledky a zabránit jeho opakování, stejně jako že ze své akademické pozice nevedli sebe navzájem a ostatní k respektu k základním principům etiky a morálky, jednali v rozporu s Etickým kodexem UK“

Etická komise UK spatřuje v jednání obou akademiků porušení následujících ustanovení Etického kodexu UK:

„6. Každý člen akademické obce i další zaměstnanec dodržuje zákony ČR a ostatní právní předpisy, jakož i vnitřní předpisy Univerzity Karlovy a jejich součástí. Varuje se jakékoliv trestné činnosti.

7. Navíc však také ctí mravní principy a zásady, dodržuje tento kodex a základní pravidla slušného chování a zachovává ustanovení složených akademických slibů. V těchto mezích uplatňuje svá akademická práva a využívá akademické svobody.

8. Respektuje lidská práva a základní svobody, mezi nimiž na předních místech stojí právo na život a zdraví, nedotknutelnost osoby a jejího soukromí, právo na zachování lidské důstojnosti, osobní cti a dobré pověsti, svoboda myšlení, svědomí, náboženského vyznání a projevu, i svoboda vědeckého bádání a umělecké tvorby. Snaží se předcházet jednání, jež by tato práva a svobody porušovalo.

9. Ctí zásady kolegiality a akademické spolupráce.

10. Vůči členům akademické obce i ostatním zaměstnancům nevyvíjí nevhodný či nemístný nátlak. Případné kritické podněty podává věcně podložené.“

Etická komise UK po podrobném prostudování zprávy ombudsmanky UK k podnětu 1/2023 konstatuje, že jednáním obou akademiků – zaměstnanců FHS UK – byl porušen Etický kodex UK, a to v bodech 6.-10 části I.

Stanovisko přijato komisí dne 23. 6. 2023

Hlasování komise: 6 pro, 0 proti, 0 se zdrželo

Za správnost: Mgr. et Mgr. Marek Vácha, Ph.D., předseda komise